

Inhoud

DEEL 1

Inleiding	15
Intertekstualiteit	18
Bijbel en literatuur	20
Bijbel en taal	23
Referentialiteit	25
Tekst en beeld	26
Leesaanwijzingen	27
Toonders levensbeschouwing	30
Bronnen	30
Van niet erg steil hervormden huize	35
Op zoek naar het doel van het leven	38
De hersenloze kudde	41
Nadere kennismaking met het christendom	42
Wat je gelooft, is waar	46
Magisch denken	49
Geest versus materie	52
De weg van het midden	53
Toonders godsbeeld	54
Natuur en bovennatuur	55
Geheimzinnig Ierland	58
De dood	60
Toonder en het christendom	63
Het christelijke godsbeeld	65
De Bijbel	67
Jezus Christus	69
Slot	72
Toonder over de Bommelverhalen	75
Vertellen met beeld en tekst	76
De andere wereld	78

Sprookjes	83
Verhaalopbouw	84
Boodschap?	85
Humor en taalgebruik	87
Slot	88
Bijbel en christendom in de Bommelverhalen	90
Religie in Rommeldam?	90
Kerk	92
Christendom in Rommeldam	96
Andere vormen van religie	97
Christendom in de Bommelverhalen	99
Motieven uit het Oude Testament	102
Motieven uit het Nieuwe Testament	108
Bijbelse persoonsnamen	112
Bijbelse uitdrukkingen	119
Bijbelse uitdrukkingen van Bommel	122
Weduwen en wezen	126
De toorn van een heer	128
Personages die tale Kanaäns spreken	130
Hiernamaals	134
Satan in Rommeldam?	139
Slot	142
DEEL 2	
De Zwarte Zwadderneel	145
Een religieus personage	147
Tale Kanaäns	148
Calvinisme	156
Slot	160
Het boze oog	161
Het boze oog en de zwarte tong	162
Bijbels taalgebruik	166
Het boek Spreuken	167
De schaapskudde	171
Vader en zoon	174

Calvinisme	176
Slot	179
De Labberdaan	180
In het zweet onzes aanschijns	180
De blijdschapper	186
Blijde boodschap	187
Hemelwater	189
De pijpleider	194
Wederom: de schaapskudde	195
Andere Bijbelverwijzingen	199
Slot	201
Nog een schaapskudde	201
De kwinkslagen	203
Geloofsterminologie	204
De Grote Onthaler	208
Uitgave en reacties	209
Apocalyptisch	211
De Grote Onthaler als God	216
Verwijzingen naar de bijbelse God	219
Toonder en het christelijke godsbeeld	226
Andere levensbeschouwelijke aspecten	229
Slot	232
De andere wereld	235
Apoka	236
Bommel als messias?	238
Artikel 32	243
Het spijtlijden	246
Spijt en berouw	246
Zendingswerk	248
De demonische Zwadderneel	250

Het volledig maken	255
Een vallei vol schaduwen	255
Schepping	258
De zelfkant	261
Job	263
Toonder over Job	268
Hocus Pas en zijn geweten	269
Overige bijbelse verwijzingen	274
Slot	276
Twee toegiften	277
Bommel op de mestvaalt	277
Sermoen	278
Besluit	282
Noten	287
Literatuur	312
Over Toonder en Bommel	312
Overige literatuur	321
Bijlage 1: Beknopte biografie Marten Toonder	327
Bijlage 2: Lijst van Bommelverhalen	329
Bijlage 3: Volgorde van de Bijbelboeken	339
Register van Bommelverhalen	340
Register van Bijbelboeken	344
Verantwoording	346